

Список використаних джерел:

1. Муравьева Н. А. Информационно-консультационное обеспечение АПК: тенденции становления и современное состояние. *Социально-экономические явления и процессы*. 2009. № 3. С. 70-73.
2. Рогожина Т. В. Формирование информационно-консультационной службы в АПК. *Вестник НГИЭИ*. 2011. № 6 (7). С. 128-140.
3. Хайдуков В. В. Рынок информационно-консультационных услуг в АПК. *XII Международная студенческая научная конференция : Студенческий научный форум – 2020*. 2020. URL: <https://scienceforum.ru/2020/article/2018022160>

Т.Є. Іщейкін, к.е.н.

Полтавська державна аграрна академія

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

В сучасних умовах зовнішньоекономічна торгівля відіграє одну із провідних ролей у розвитку економіки держави. За допомогою неї держави можуть розширювати свої можливості виробництва та споживання товарів та послуг, отримувати продукти, які необхідні споживачам, а також реалізовувати надлишок, який не був спожитий внутрішнім ринком, [6]. для бізнесу найголовнішою перевагою зовнішньоекономічної торгівлі є те, що саме на зовнішньому ринку реалізується додана вартість, яка вміщена у товарах, що орієнтовані на експорт [5]. Експорт та імпорт є складовими зовнішньоекономічної торгівлі. Так на думку Ю.Г. Козака, під експортом слід розуміти товари та послуги, які виробляються в одній країні, а реалізуються поза її межами. Зазвичай, до експортних товарів відносять ті товари, внутрішні ціни яких нижчі, ніж ціни на світовому ринку. Під імпортом він розуміє товари та послуги, які вироблені поза межами даної країни, але ввезені і споживаються у ній [6]. Для більш детальної оцінки стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні проаналізуємо динаміку торговельного сальдо та платіжного балансу протягом 2012-17 рр.

Так, порівнюючи показники експорту та імпорту протягом 2012-17 рр. можна відстежити позитивну динаміку

торговельного сальдо протягом 2012-2015 рр., проте за останні роки цей показник скорочується. У 2015 р. вперше протягом досліджуваного періоду спостерігалось додатне значення показника. Скорочення торговельного сальдо зумовлене зменшенням експорту, що в умовах зростаючої економіки свідчить про збільшення споживання на внутрішньому ринку. Найбільша різниця торговельного сальдо спостерігалася у 2012 р., протягом якого імпорт перевищував експорт на 15,9 млрд. дол. США, що становить 21 % ВВП у 2012 р. і більше половини державного бюджету.

Зовнішня торгівля відіграє провідну роль в економіці України. Згідно даних державного комітету статистики України за 2012-2017 роки : найбільший обсяг товарного експорту спостерігався у 2012 році і становив 68,8 млрд. дол. США, а найменший обсяг товарного експорту спостерігався у 2016 році і становив 36,4 млрд. дол. США. Аналізуючи даний період можна спостерігати негативну динаміку протягом 2012-2016 років, де було скорочення надходжень від експорту товарів. Не дивлячись на загальну тенденцію, у 2017 році спостерігалось зростання експорту. За 2017 рік загальний експорт продукції склав 43,3 млрд. дол. США, що на 19% більше ніж за 2016 рік.

Імпорт після кризових 2012-2013 років також демонстрував спад. Проте починаючи з 2016 року спостерігається нарощення імпорتنих закупок Україною. Найбільший обсяг товарного імпорту спостерігався у 2012 році і становив 84,7 млрд. дол. США, а найменший – у 2015 році 37,5 млрд. дол. США [1].

Починаючи з 2012 року частка імпорту в загальному обсязі експортно-імпорتنих операцій товарами переважає над обсягом експорту, крім 2015 року, де частка імпорту становить 49,60 %, найбільша частка експорту в загальному обсязі спостерігається у 2015 році і становить 50,40%, найбільша частка імпорту спостерігається у 2017 році і становить 53,38% від загального обсягу.

Важливим етапом на шляху розвитку України було введення преференцій для національних виробників на експорт деяких груп товарів до країн ЄС. Проте, судячи із динаміки зовнішньоекономічних операцій за останні три роки, це практично не вплинуло на стан зовнішньої торгівлі. Головними

статтями українського експорту залишаються сировинні товари, сільськогосподарська продукція та деякі види послуг, зокрема, у сфері високих технологій. Так за даними світового банку [2], частка експорту високотехнологічної продукції з України у загальному обсязі експорту складає 7-8% протягом останніх трьох років. Починаючи з 2012 р. цей показник зростає.

Починаючи з 2012 р., обсяг експорту послуг у сфері «Хай-Тек» помітно зростає відносно загального експорту послуг з України. Слід відмітити позитивну динаміку з 2012 р., яка з 6,3 % збільшилась до 10,47 % у 2018 р. Така динаміка зумовлена тим, що ця галузь зберегла «свої позиції» у той час як інші втратили ринки через підвищення макроекономічної нестабільності та уповільнення глобальних темпів економічного розвитку. В умовах високого рівня невизначеності, який характерний для сучасної світової фінансової системи та її високий рівень концентрації заохочує бізнес інвестувати у розробку інноваційних систем, що дозволяє підвищити конкурентоспроможність їхньої підприємницької діяльності та отримати тимчасові переваги на ринку.

Отже, зовнішньоекономічна діяльність в Україні залишається несприятливою для економіки, оскільки зберігається від'ємний результат за зовнішнь-торговельними операціями та вхідними і вихідними грошовими потоками. Частка послуг та високотехнологічної продукції у загальному обсязі експорту з України зростає. Протягом останніх трьох років зростання внутрішнього виробництва практично не вплинуло на динаміку експорту, що свідчить про зростання споживання на внутрішніх ринках. Зростання ВВП завжди супроводжується зростанням імпорту, що свідчить про високий рівень залежності вітчизняної економіки від імпортних комплектуючих, ресурсів та послуг. На сьогоднішній день українська економіка знаходиться на початковій стадії зростання у її економічному циклі, і перед нею стоять численні внутрішні та зовнішні виклики, що можуть стати на перешкоді економічному зростанню та добробуту держави.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2. Світовий банк. Україна. Банк даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://api.worldbank.org/v2/uk/country/uKr?downloadformat=excel>.
3. Fitch улучшило прогноз роста экономики Украины на 2018 год / інформаційне агенство «УНІАН». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economics.unian.net/finance/2214614-fitch-uluchshilo-prognoz-rosta-ekonomiki-ukrainyi-na-2018-god.html>.
4. Рост ВВП Украины в 2018 году – moody’s улучшило прогноз / інформаційний портал телеканалу «Факти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://fakty.ictv.ua/ru/ukraine/ekonomika/20171212-zrostannya-vvp-ukrayiny-u-2018-rotsi-moody-s-pokrashhylo-prognoz>.
5. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка / Ю.Г. Козак. – Київ, 2014. – 367 с.
6. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, Н.В. Пригула. – Київ-Катовіце-Краков: ЦУЛ, 2015. – 272 с.

Є.П. Костик, к.іст.н., доцент,

Є.В. Костик, к.пед.н, доцент

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди»

СУЧАСНІ ТРЕНДИ В РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОСТІ МЕНЕДЖЕРА МІЖНАРОДНОГО КЛАСУ

Основна функція менеджменту полягає в управлінні персоналом, а відтак розвиток ефективного комунікативного процесу є одним з найважливіших завдань будь-якої системи управління. Саме від успішності її реалізації значною мірою залежить ефективність професійної діяльності міжнародного менеджера, яка характеризується різноманітністю і частотою контактів всередині та за межами фірми, швидкою зміною обставин і людей. Все це ставить високі вимоги до менеджера міжнародного класу, його професіоналізму [1, с. 3].

Слід зазначити, що сукупність елементів, форм і методів професійного спілкування, які використовуються у процесі взаємозв'язку та взаємодії суб'єктів міжнародного бізнесу визначаються, як комунікативна активність, а відтак недостатня комунікативна активність ускладнює процеси міжнародної економічної взаємодії і, навпаки, ефективні комунікації сприяють встановленню взаєморозуміння й доброзичливості, як між суб'єктами трансграничної взаємодії, так і між працівниками в межах окремого підприємства [2, с. 112].